

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ДЕРЖАВНА ІНЖЕНЕРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра філософії і політології

ПРОГРАМА

Вступного іспиту до аспірантури

з філософії

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри філософії і
політології
протокол № 6 « 25 » 11 2015р.
в.о.зав. кафедри філософії і політології,
доц.


В.О.Коваль

« 25 » 11 2015р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради ЗДІА
протокол № 11 « 15 » 12 2015р.
Вчений секретар


В.О.Лавроненко-Жорник

« 15 » 12 2015р.



Запоріжжя, 2015

**ПИТАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ДО АСПРАНТУРИ
З ФІЛОСОФІЇ**

1. Філософія: її об'єкт, предмет, функції і роль в суспільстві.
2. Поняття світогляду, структура і роль в житті людини.
3. Основні історичні типи світогляду і їх змістовний аналіз.
4. Основні принципи філософського мислення.
5. Буття, небуття, матерія і свідомість як основні поняття філософії.
6. Характеристика основних ідей стародавньої індійської філософії: школи чаовака, джайнізму, буддизму.
7. Характеристика основних ідей стародавньої китайської філософії: школи легізму, конфуціанства, даосизму.
8. Антична філософія і її космоцентризм - загальна характеристика.
9. Філософські ідеї Демокріта, Сократа, Платона, Арістотеля.
10. Релігійний характер філософської думки Середньовіччя. Основні філософські ідеї представників патристики (Аврелій).
11. Філософські ідеї схоластики (Фома Аквінський). Проблема універсалій.
12. Характеристика філософії епохи Відродження. Проблема: Всесвіт в людині; людина у Всесвіті (Н. Кузанський, Дж. Бруно, Н. Коперник, М. Монтель).
13. Основні ідеї філософії початку епохи Нового часу (Ф.Бекон, Дж.Локк, Р.Декарт, Т.Гоббс, Б.Спіноза, Г.Лейбніц).
14. Філософські ідеї епохи Просвітництва. Суспільно-правовий ідеал епохи Просвітництва (Ж.-Ж.Руссо, Д.Дідро, Ж.Ламетрі, П. Гольбах, К.Гельвецій, Вольтер).
15. Особливості формування і розвиток німецької класичної філософії. Загальна характеристика.
16. Філософія І.Канта, Г.Гегеля ("Критика чистого розуму" або "Наука логіки").
17. Характеристика філософських ідей Маркса, Енгельса.
18. Особливості формування української філософської думки: філософські ідеї Ф.Прокоповича, Г.С.Сковороди, П.Юркевича.
19. Особливості української духовності на рубежі XIX - XX ст. Соціально- філософські погляди Т.Шевченка, М.Драгоманова, Л.Українки, І.Франка.
20. Філософія XIX - XX ст. Загальна характеристика.
21. Основні ідеї філософії життя (Ф.Ніцше, А.Бергсон).
22. Сутність позитивістської філософії та її історичні форми (О.Конт, Г.Спенсер, Р.Авенаріус, Е.Мах, Р.Карнап, МШлик, П.Фейерабенд, И.Лакатос).
23. Основні ідеї феноменологічної філософії (Е. Гуссерль, Г.Шпет, Н.Гартман).
24. Філософські ідеї екзистенціалізму (М.Хайдеггер, Ж.-П.Сартр, А.Камю, К.Ясперс).
25. Філософські ідеї прагматизму (Ч.Пірс, У.Джеме, Д.Дьюї).
26. Філософські ідеї персоналізму (Н.А.Бердяєв, Б.Боун, Е.Муньє).
27. Сутність неотомізму і його різновиди (П.Т. де Шарден, К.Барт, Ж.Марітен, Е.Жільсон, Ю.Бохенський).
28. Філософська антропология: основні напрямки розвитку (А.Гелен, Г.Плесснер, М.Шелер).
29. Філософські ідеї психоаналізу (З.Фрейд, К.Юнг, Е.Фромм).
30. Філософські ідеї герменевтики і постмодернізму (Ф.Шлейермахер, У.Дільтей, Е.Гуссерль, Х.Гадамер, М.Хайдеггер, Ж.Ф.Ліотар, Ж.Дерріда,).
31. Основні характерні риси метафізики і діалектики.
32. Сутність принципів та категорій діалектики.
33. Філософське розуміння законів. Типи законів. Характеристика основних законів діалектики.
34. Пізнання, його можливості і межі. Віра і знання: історія протистояння і взаємного

впливу.

35. Основні категорії теорії пізнання: об'єкт, суб'єкт, істина.
36. Філософські ідеї рішення проблеми істини.
37. Проблема онтології в філософії.
38. Проблема свідомості в філософії.
39. Сутність соціальної філософії та її проблематика. Суспільство як об'єкт філософського аналізу.
40. Філософія історії.
41. Форми життєвого існування людини: природний світ, соціальний світ, матеріальний світ, духовний світ.
42. Проблема особистості у філософії.
43. Духовне життя суспільства і його вияви в різних формах суспільної свідомості.
44. Структура свідомості: індивідуальна і суспільна свідомість; повсякденне і теоретичне.
45. Основні ідеї філософського розв'язання проблем суспільного розвитку. Філософський аналіз моделей індустріального суспільства, постіндустріального суспільства, технотронного суспільства, інформаційного суспільства.
46. Поняття науки, особливості наукового знання. Наука як соціальний інститут. Основні тенденції розвитку науки.
47. Характеристика методів і форм наукового пізнання (емпіричний та теоретичний рівні).
48. Цінності і їх роль в житті суспільства. Проблема цінностей в філософії.
49. Філософські проблеми політики (політична система, влада, держава).
50. Філософські проблеми техніки. Філософський аналіз наслідків технократизму і технізації суспільства.
51. Філософське осмислення проблем культури і цивілізації.
52. Особливості розвитку сучасної цивілізації. Глобалістика: філософський аналіз.
53. Суспільство і природа. Екологічні проблеми.
54. Особистість і культура.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПРАНТУРИ З ФІЛОСОФІЇ

1. Аристотель. Метафизика / Соч. : В 4 т. - М., 1983.
2. Бекон Ф. Новый органон // Соч.: В 2 т. - М., 1972. - Т. 2. Гегель Ф. философия истории. - СПб., 1993.
3. Бердяев Н. А. О назначении человека. - М., 1993.
4. Бердяев Н. А. Смысл истории. - М., 1990.
5. Бичко А.К. та ін. Історія філософії: Підручник для вnz / Бичко А. К., Бичко І. В., Табачковський В. Г. - К.: Либідь, 2001. - 407 с.
6. Білодід Ю.М. Назва Філософія: український світоглядний акцент: Навч. посібник для вnz. - К.: Кондор, 2006. - 355 с.
7. Васильева Е.К., Пернатъев Ю.С. Все величайшие мудрецы. - М.: АСТ, 2008. - 510 с.: ил.
8. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". - № 578: Філософські науки/Ред. Петрушенко В. Л.; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів: Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2007. - 115 с.
9. Воронкова В.Г. Метафізичні виміри людського буття : проблеми людини на зламі тисячоліть. - Запоріжжя: Павел, 2000. - 176 с.
10. Воронкова В.Г. Философия. Ч. 1: Курс лекций. - Запорожье: Дике Поле, 2000. - 301 с.
11. Воронкова В.Г. Философия: Учеб. пособие для вузов / ЗГИА. - Запорожье: ЗГИА, 2003. - 357 с.
12. Воронкова В.Г. Філософія: Навч. посібник для вnz / М-во освіти і науки України. - К.: ВД "Професіонал", 2004. - 460 с.
13. Воронкова В.Г., Грецова О.Г. Философия: Для студ. ЗГИА спец. 7.050210 "МОэ" днев. и заоч. отд-ний: Методическое пособие / ЗГИА. - Запорожье: ЗГИА, 2003. - 121 с.: ил.
14. Вступ до філософії: Кредит.-модул. курс (навч.-метод. посібник для студентів-заочників): Навч. посібник для вnz / Ред. Нікітін Л. М. - 3-те вид., перероб. і доп. - К.: ЦУЛ, 2008. - 255 с.
15. Гельвеций К. О. О человеке // Соч.: В 2 т. - М., 1974.
16. Гердер И. Г Идеи к истории философии человечества. - М., 1977.
17. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Вип. 5,6,8,9,10,11,14 / Ред. Воронкова В. Г.; ЗДІА. - Запоріжжя: ЗДІА, 2001,2002,2003. - 175 с.: ил.
18. Декарт Р. Рассуждение о методе // Соч.: В 2 т. - М., 1989. - Т. 1.
19. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей – Пер. з фр.- Том другий. - К.: Дух і літера, 2011.- 488 с
20. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей – Пер. з фр.- Том перший. К.: Дух і літера, 2011.-576 с.
21. Ильин В.В. и др. Философия: экзаменационные ответы для студентов вузов: Для вузов / Ильин В. В., Кармин А. С., Огородников В. П. - СПб.: Питер, 2005. - 254 с.: ил.
22. Ильин В.В. История философии: Учебник для вузов. - СПб.: Питер, 2005. - 731 с.: ил.
23. Історія філософії: Підручник для вnz / Кремень В. Г., Афанасенко В. С., Волович В. І., Горлач М. І. - 2-ге изд., перероб. і доп. - Х.: Прапор, 2003. - 767 с.
24. Калюжний В.С. та ін. Філософія (філософія, релігієзнавство, логіка): Навч.-метод. посібник для студ. екон. спец. всіх форм навчання ЗДІА: Навч.-метод. посібник / Калюжний В.С., Кудінова А.О., Макушинська Г.П., та ін.; ЗДІА. - Запоріжжя: ЗДІА, 2008. - 134 с.
25. Калюжний В.С. Філософія: Методичні поради. Ч. І: Для самоїтійної роботи студ. ЗДІА: Методичні вказівки / ЗДІА. - Запоріжжя: ЗДІА, 2006. - 56 с.
26. Калюжний В.С., Товарниченко В.О. Філософія. Навчально-методичний посібник для аспірантів та пошукачів всіх форм навчання ЗДІА / Укл.: В.С. Калюжний, В.О. Товарниченко. – Запоріжжя, ЗДІА, 2011. – 179 с.

27. Камю А. Бунтующий человек. - М., 1990.
28. Канке В.А. Философия: Исторический и систематический курс: Учебник для вузов. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: Логос, 2001. - 343 с.
29. Кант И. Критика чистого разума // Соч.: В 6 т. - М., 1963.
30. Кант И. Пролегомены // Соч.: В 6 т. - М., 1965. - Т. 4.
31. Касьян, В. І. Філософія [Текст] : відповіді на питання екзаменаційних білетів; навч. посіб. / В. І. Касьян. - 6-те вид., стер. - К. : Знання, 2010. - 347 с.
32. Кондзьолка В.В. Історія середньовічної філософії: Навч. посібник для студентів виз. - Львів: Світ, 2001. - 320 с.
33. Кремень В.Г., Льїн В.В. Філософія: Логос. Софія. Розум: Підручник. - К.: Книга, 2007. - 430 с.
34. Кудинова А.А. С мечтой о вечности (пол и любовь, брак и семья - история, теории, перспективы): Монография / ЗГИА. - Запорожье: ЗГИА, 2006. - 363 с.
35. Мамардашвили М. К. Как я понимаю философию? - М., 1991.
36. Мовчан В.С. Етика: Навч. посібник. - 3-те вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2007. - 483 с.
37. Ницше Ф. Сочинения: В.2 т. - М., 1990. - Т. 2.
38. Ортега-и-Гассет. Что такое философия? - М., 1991.
39. Петрушенко В.Л. Основы філософських знань: Навч. посібник для виз. - 4-те вид., випр. і доп. - Львів: Магнолія 2006, 2008. - 311 с.: іл.
40. Петрушенко В.Л. Основы філософських знань: Навч. посібник для виз. - 4-те вид., випр. і доп. - Львів: Магнолія 2006, 2008. - 311 с.: іл. - (Вища освіта в Україні).
41. Петрушенко, В. Л. Основы філософських знань [Текст] : навч. посіб. / В. Л. Петрушенко. - 4-те вид., випр. і допов. - Львів : Магнолія 2006, 2011. - 312 с.
42. Попов, М. В. Філософія : підручник / М. В. Попов. - К. : Медицина, 2011. - 344 с
43. Соловьев В. С. Чтение о Богочеловечестве. Русская идея. - М.. 1989.
44. Сорокин П. Человек, цивилизация, общество. - М., 1991.
45. Спиркин А. Г. Сознание и самосознание. - М., 1972.
46. Спиркин А.Г. Философия: Учеб. пособие для вузов. - 2-е изд. - М.: Гардарики, 2002. - 735 с.
47. Спиркин А.Г. Философия: Учебник для вузов. - М.: Гардарики, 2000. - 366 с.
48. Стивенсон Д. Восточная философия. Пер. с англ. - М.: АСТ; Астрель, 2005. - 380 с. - (Шаг за шагом).
49. Стивенсон Д. Философия. Пер. с англ. - М.: АСТ; Астрель, 2004. - 294 с.: ил.
50. Тейяр де Шарден П. Феномен человека. - М., 1988.
51. Фейербах Л. Сущность христианства / Избр. филос. произв. - М., 1955. - Т. 1.
52. Фихте И. Назначение человека. - Минск, 1997.
53. Філософія [Текст] : навч. посіб. / Надольний І.Ф., ред. - 8-е вид., стер. - К. : Вікар, 2011. - 455 с.
54. Філософія: Навч. посібник / Губерський Л.В., Надольний І.Ф., Андрущенко В.П., Розумний В.П.; Ред. Надольний І.Ф. - 6-те вид., випр. і доп. - К.: Вікар, 2006. - 455 с.
55. Філософія: Навч. посібник для виз / Осічнюк Ю.В., Зубов В.С., Молчанов І.М., та ін.; Ред. Осічнюк Ю.В.; Нац. акад. упр. - К.: Атіка, 2003. - 461 с.
56. Філософія: Підручник / Ред. Горлач М.І., Кремень В.Г., Рибалко В.К. - 2-е вид., перероб. і доп. - Х.: Консум, 2000. - 672 с.
57. Філософія: Підручник для виз / Бичко І.В., Бойченко І.В., Бойченко М.І. та ін. - К.: Либідь, 2001. - 406 с.
58. Філософія: Підручник для виз / Ред. Кремень В.Г., Горлач М.І.; М-во освіти і науки України. - 3-те вид., перероб. і доп. - Х.: Прапор, 2004. - 735 с.
59. Філософія: Підручник для мед. ВНЗ I—IV р.а. Затверджено МОЗ/ Воронюк О.Л. — К., 2013. — 224 с.
60. Франк С. Л. Смысл жизни // Духовные основы общества. - М., 1992.
61. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. - М., 1990.

62. Фромм Э. Бегство от свободы. - М., 1990.
63. Хайдеггер М. Время и бытие. - М., 1993.
64. Хамітов Н.В., Крилова С.А. Філософський словник. Людина і світ: Словник. - К.: КНТ; Центр навч. літ., 2007. - 259 с.
65. Чанышев А. Н. Курс лекций по древней и средневековой философии. - М. 1991.
66. Черній, А. М. Філософія: навч. посіб. / А. М. Черній. – К. : Академвидав, 2011. – 392 с.
67. Чижевський Д. Нариси з історії філософії в Україні. - К., 1992.
68. Ясперс К. Смысл и назначение истории. - М., 1991.